

UZASADNIENIE

Decyzją o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu składek z dnia 31 sierpnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. orzekł o odpowiedzialności S. K. (1) za zobowiązania płatnika (...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...) zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (...), solidarnie z T. M. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 31.051,42 zł, w tym:

1. na ubezpieczenie społeczne:

- 16.410,83 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,

- 1.396,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 17 października 2012 r.,

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

- 9.302,76 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,

- 791,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 17 października 2012 r.,

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- 2.903,83 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,

- 247,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 17 października 2012 r.,

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że Spółka (...) S.A. z siedzibą w W. prowadziła działalność gospodarczą na podstawie wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). W toku prowadzonego postępowania ustalono, że w okresie powstania zadłużenia wskazanego w sentencji S. K. (2) pełnił funkcję w zarządzie spółki. W dniu 21 marca 2012 r. ubezpieczony złożył rezygnację z funkcji prezesa zarządu. Organ rentowy dodał, że odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu. Postępowanie egzekucyjne podejmowane przez Dyrektora I Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w W. okazało się bezskuteczne. Zakład nie ustalił składników majątkowych spółki, a w szczególności nieruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych, z których możliwe byłoby skuteczne prowadzenie postępowania egzekucyjnego w celu zaspokojenia zobowiązań wobec ZUS. Organ rentowy dodał nadto, że w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki określone w przepisie art. 116 §1 pkt 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, wyłączające odpowiedzialność jako byłego członka zarządu spółki (...) S.A. Wnioskodawca w żaden sposób nie wykazał, że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości spółki we właściwym czasie nastąpiło bez jego winy.

/decyzja – akta ZUS/

Odwołanie od w/w decyzji w dniu 7 października 2016 r. złożył S. K. (1) i wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez uznanie braku odpowiedzialności skarżącego za zobowiązania płatnika (...) S.A. z siedzibą w W., zlikwidowanej w ramach postępowania upadłościowego, z tytułu nieopłaconych za miesiąc luty 2012 r. składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wraz z odsetkami za zwłokę do dnia ogłoszenia upadłości w/w spółki w łącznej kwocie 31.051,42 zł. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że organ rentowy pominął fakt, że z dniem 7 marca 2012 r. wygasł wnioskodawcy mandat do pełnienia funkcji członka Zarządu spółki (...), gdyż na mocy uchwały nr 2 Rady Nadzorczej Spółki (...) z dnia 7 marca 2012 r. została skrócona kadencja zarządu spółki wobec faktu powołania T. M. do zarządu i powierzenie mu pełnienia funkcji Prezesa Zarządu Spółki na okres nowej 3-letniej kadencji. Dlatego też bez jakiegokolwiek znaczenia prawnego pozostaje okoliczność złożenia przez skarżącego oświadczenia o rezygnacji z pełnienia funkcji członka zarządu z dniem 21 marca

2012 r. Nadto skarżący dodał, że nie pełnił on obowiązków członka zarządu w okresie gdy upłynął termin płatności zobowiązania spółki, które to zobowiązanie przekształciło się w zaległość podatkową. W konsekwencji wskazał on, że brak jest podstaw do przeniesienia odpowiedzialności z tytułu składek za miesiąc luty 2012 r. nieuiszczonych przez spółkę (...) na skarżącego.

Ponadto abstrahując od powyższego wnioskodawca wskazał, że nieprawdą jest twierdzenie organu rentowego, iż przedmiotowa zaległość była wynikiem systematycznego długotrwałego nieopłacania składek oraz nieprawdą jest, iż składki nie były opłacane od stycznia 2012 r. bowiem składki za miesiąc styczeń zostały opłacone jeszcze przez upływem terminu do ich płatności tj. w dniu 14 lutego 2012 r.

/odwołanie – k. 2 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 14 listopada 2016 r. organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

/odpowiedź na odwołanie – k. 39 – 40/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...) została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (...) w dniu 17 lipca 2002r., a wykreślona z rejestru przedsiębiorców 15 września 2015 r.

/okoliczność bezsporna/

Zgodnie z treścią § 13 statutu spółki (...) z kwietnia 2011 r. władzami spółki były: Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza i Zarząd. Zarząd Spółki składał się z jednej do trzech osób i wybierany był na łączną kadencję na okres trzech lat (§20 ust.1). Rada Nadzorcza powoływała i odwoływała członków zarządu (§20 ust. 2).

/statut – k. 6 – 12/

Uchwałą nr 5/04/2011 Rada Nadzorcza spółki (...) S.A. w dniu 4 kwietnia 2011 r. powołała M. S. do Zarządu Spółki na funkcję Prezesa Zarządu. Zarząd Spółki powoływany był na kadencję łączną. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

/uchwała – akta ZUS/

Uchwałą nr 6/04/2011 Rada Nadzorcza spółki (...) S.A. w dniu 4 kwietnia 2011 r. powołała S. K. (1) do Zarządu Spółki na funkcję Wiceprezesa Zarządu. Zarząd Spółki powoływany był na kadencję łączną. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

/uchwała – akta ZUS/

Spółka uregulowała należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych świadczeń Pracowniczych za miesiąc styczeń 2012 r. w dniu 14 lutego 2012 r.

/wyciąg z konta – k. 13 – 15/

Uchwałą nr 1 Rada Nadzorcza Spółki w dniu 7 marca 2012 r. odwołała Prezesa Zarządu Spółki M. S.. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

/uchwała – akta ZUS, k. 47/

Następnie uchwałą nr 2 Rada Nadzorcza spółki (...) S.A. w dniu 7 marca 2012 r. powołała do Zarządu Spółki T. M., powierzając mu pełnienie funkcji Prezesa Zarządu Spółki, na okres trzyletniej kadencji. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

/uchwała – akta ZUS, k. 4/

S. K. (1) w dniu 21 marca 2012 r. działając na podstawie art. 369 §5 Kodeksu Spółek Handlowych oświadczył, iż z dniem 31 marca 2012 r. składa rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł..

/oświadczenie – akta ZUS/

Spółka nie uiściła należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za miesiąc luty 2012 r. w wysokości:

- na ubezpieczenie społeczne: 16.410,83 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,
- na ubezpieczenie zdrowotne: 9.302,76 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,
- na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych: 2.903,83 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.

Termin upłynął w dniu 15 marca 2012 r.

/okoliczność bezsporna/

Wniosek o ogłoszenie upadłości spółki (...) S.A. złożyli M. S. oraz J. C..

/bezsporne/

Zgodnie z rachunkiem zysków i strat na dzień 31 sierpnia 2012 r. strata spółki (...) na prowadzeniu działalności gospodarczej za okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r. wyniosła 918139,60 zł.

/sprawozdanie czynności zarządy przymusowego (...) SA – W. O. – k. 18 – 35/

Postanowieniem z dnia 18 października 2012 r. Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy w Warszawie ogłosił upadłość (...) SA z siedzibą w W. obejmującą likwidację jej majątku.

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania z tytułu składek z dnia 31 sierpnia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. orzekł o odpowiedzialności S. K. (1) za zobowiązania płatnika (...) S.A. z siedzibą w W. przy ul. (...) zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (...), solidarnie z T. M. z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 31.051,42 zł, w tym:

1. na ubezpieczenie społeczne:

- 16.410,83 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,
- 1.396,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 17 października 2012 r.,

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

- 9.302,76 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,
- 791,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 17 października 2012 r.,

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych:

- 2.903,83 zł – z tytułu nieopłaconych składek za okres 02/2012 r.,

- 247,00 zł – z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na dzień 17 października 2012 r.

/decyzja – akta ZUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w sprawie i w aktach ZUS, których wiarygodności nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie skarżącego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016, poz. 693.) do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio: art. 12, art. 26, art. 29 § 1 i 2, art. 33, art. 33a, art. 33b, art. 51 § 1, art. 55, art. 59 § 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9, art. 60 § 1, art. 61 § 1, art. 62 § 1, 3-5, art. 72 § 1 pkt 1 i 4 i § 2, art. 73 § 1 pkt 1 i 5, art. 77b § 1 i 2, art. 91, art. 93, art. 93a-93c, art. 93e, art. 94, art. 97 § 1, art. 98 § 1 i 2 pkt 1, 2, 5 i 7, art. 100, art. 101, art. 105 § 1 i 2, art. 106 § 1 i 2, art. 107 § 1, 1a, i 2 pkt 2 i 4, art. 108 § 1 i 4, art. 110 § 1, § 2 pkt 2, § 3, art. 111 § 1-4 i 5 pkt 1, art. 112, art. 113, art. 114, art. 115, art. 116, art. 116a, art. 117, art. 118 § 1 i 2 oraz art. 119 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Zgodnie z treścią art. 107 §1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r., poz. 201) w przypadkach i w zakresie przewidzianych w niniejszym rozdziale za zaległości podatkowe podatnika odpowiadają całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem również osoby trzecie.

Na mocy art. 108 §1 powołanej ustawy ordynacja podatkowa, o odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej organ podatkowy orzeka w drodze decyzji. Dla przyjęcia odpowiedzialności członka zarządu spółki za zobowiązania z tytułu nieopłacenia składek konieczne jest bowiem ustalenie, że zobowiązania te powstały w czasie pełnienia przez niego obowiązków członka zarządu, przerodziły się w zaległości spółki, których egzekucja okazała się bezskuteczna, a ponadto nie zachodzi żadna z okoliczności egzoneracyjnych wskazanych w art. 116 § 1 pkt 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

W myśl art. 116 §1 ordynacji podatkowej, za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2016 r. poz. 1574, 1579, 1948 i 2260) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne, albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

§ 2. Odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Przepis opisany powyżej stanowi wyjątek od zasady, że spółka kapitałowa odpowiada za swoje zobowiązania jedynie własnym majątkiem, inne zaś podmioty, w szczególności akcjonariusze (udziałowcy) czy też władze spółki

takiej odpowiedzialności nie ponoszą. W tym kontekście przepisy szczególne statuujące tego rodzaju wyjątkową odpowiedzialność winny być wykładane w sposób rygorystycznie ścisły, który nie prowadzi do rozszerzenia odpowiedzialności poza ramy przesłanek ustawowych.

Odnosząc się do przedmiotu odpowiedzialności członków zarządu spółki wskazać należy, że zgodnie z art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r. (II UK 303/09 LEX nr 603839) przepis art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - również w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2010 r. przed zmianą dokonaną przez art. 45 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych - stanowi podstawę odpowiedniego stosowania do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne przepisów dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne o odpowiedzialności osób trzecich za zaległości składkowe (podobnie Sąd Najwyższy w uchwałach z dnia 7 maja 2008 r., II UZP 1/08 (OSNP 2008 nr 23-24, poz. 352) i z dnia 4 czerwca 2008 r., II UZP 3/08 (OSNP 2009 nr 11-12, poz. 148)

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 15 października 2009 r., II UZP 3/09, (niepublikowanej) stwierdził, iż przepis art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 z późn. zm.) - również w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2010 r. przed zmianą dokonaną przez art. 45 pkt 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656) - stanowi podstawę odpowiedniego stosowania do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne przepisów dotyczących składek na ubezpieczenia społeczne o odpowiedzialności osób trzecich za zaległości składkowe.

Również w wyroku z dnia 21 stycznia 2010 roku (LEX nr 583805) Sąd Najwyższy stwierdził, że członkowie zarządu spółki z o.o. mogą być, na podstawie wykładni językowo-logicznej, celowościowej i systemowej przepisów art. 116 o.p. w związku z art. 32 ustawy z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych obarczeni odpowiedzialnością za niezapłacone składki także w odniesieniu do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i na ubezpieczenie zdrowotne.

Natomiast zgodnie z art. 107 § 1 i 2 pkt 2 i 4 cytowanej ustawy Ordynacja podatkowa odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości z tytułu składek wynikające z prowadzenia działalności i odsetki za zwłokę oraz koszty egzekucyjne.

Odnosząc się zatem do zasad odpowiedzialności członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zaległości w zakresie uiszczania składek na ubezpieczenia społeczne, powszechne ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wskazać należy, że zgodnie z art. 116 §1 Ordynacji podatkowej, obejmuje zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu.

Stosownie do treści art. 116 §2 Ordynacji Podatkowej, odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu, oraz zaległości wymienione w art. 52 oraz art. 52a powstałe w czasie pełnienia obowiązków członka zarządu.

Powyższą treść przepisu art. 116 § 2 ordynacji podatkowej uzyskał na podstawie ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 209, poz. 1318), która wprowadziła

zmianę art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej. Zgodnie z art. 10 wskazanej Ustawy, weszła ona w życie od dnia 1 stycznia 2009 roku.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 sierpnia 2010 r. (I UK 87/10, LEX nr 611813) wskazał, że ustawa z dnia 7 listopada 2008 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 209, poz. 1318) wprowadziła zmianę art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej, która sprowadza się do objęcia odpowiedzialnością członków zarządu zobowiązań "których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu". Nowe określenie tej przesłanki odnosi się do odpowiedzialności podatkowej (także odpowiedzialności członka zarządu za zaległości składkowe) powstałej przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. Takie znaczenie art. 8 ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. uprawnia interpretacja a contrario, skoro w przepisie tym określono zakres zastosowania przepisów dotychczasowych, nie obejmując tym zakresem art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, iż stosownie do art. 10 ustawy zmieniającej weszła ona w życie z dniem 1 stycznia 2009 r., ale dla rozpatrywanego zagadnienia decydujące znaczenia ma uregulowanie zawarte w art. 8 ustawy zmieniającej, stanowiące o zakresie zastosowania "Do odpowiedzialności podatkowej osób trzecich za zaległości podatkowe powstałe przed dniem wejścia w życie ustawy" - ustawy w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej. A zatem skoro w przepisie art. 8 określono zakres zastosowania przepisów dotychczasowych, nie obejmując tym zakresem art. 116 § 2 Ordynacji podatkowej, to uprawnia do interpretacji a contrario, że artykuł ten ma zastosowanie również do zaległości powstałych przed dniem wejścia w życie wskazanej zmiany.

Stosownie do treści art. 202 §1 kodeksu spółek handlowych, jeżeli umowa spółki nie stanowi inaczej, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za pierwszy pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu.

§ 2 w/w przepisu stanowi, że w przypadku powołania członka zarządu na okres dłuższy niż rok, mandat członka zarządu wygasa z dniem odbycia zgromadzenia wspólników, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

W myśl § 3, jeżeli umowa spółki przewiduje, że członków zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, mandat członka zarządu powołanego przed upływem danej kadencji zarządu wygasa równocześnie z wygaśnięciem mandatów pozostałych członków zarządu, chyba że umowa spółki stanowi inaczej.

Zgodnie z § 4, mandat członka zarządu wygasa również wskutek śmierci, rezygnacji albo odwołania ze składu zarządu.

Dla uznania odpowiedzialności członka zarządu Spółki, za zobowiązania składkowe, organ rentowy jest obowiązany wykazać jedynie okoliczność pełnienia obowiązków członka zarządu w czasie powstania zobowiązania składkowego, które przerodziło się w zaległość składkową spółki oraz bezskuteczność egzekucji przeciwko Spółce, bowiem ciężar wykazania którejkolwiek okoliczności uwalniającej od odpowiedzialności, spoczywa na członku zarządu /por. wyrok NSA w B. z 6.03.2003r. SA (...)/03 POP (...).

Odpowiedzialność członków zarządu Spółki z o.o. dotyczy wyłącznie zobowiązań podatkowych /składkowych/, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu /por. wyrok (...) SA/R. 886/02 POP (...) i wyrok NSA w W. z 3.03.2004r. (...) SA 315/02 opublikowane - program L..

W odniesieniu do powołania i odwołania członków zarządu decydujące znaczenie ma powzięta uchwała o ich powołaniu/ odwołaniu/ / por. wyrok NSA w K. z 9 września 2002r. I SA Ka 1259/01 POP 2004/1/5 wyrok Sądu Najwyższego z 25.09.2005r. VCK 198/02 Wokanda 2004/6 /.

W myśl w/w § 2 art. 116 odpowiedzialność członków zarządu, określona w § 1, obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, które powstały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu (do 1 stycznia 2009 r.) albo, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu (od 1 stycznia 2009r.)

Dla rozstrzygnięcia sprawy kluczowe jest ustalenie znaczenia pojęcia „w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu”. Według Kodeksu spółek handlowych kadencja to okres pełnienia funkcji członka zarządu w spółce, a mandat to umocowanie członka zarządu do pełnienia jego funkcji. Pojęcia te rzadko się pokrywają. Mandat może być dłuższy niż kadencja (art. 202§ 1 i § 2 KSH) albo krótszy niż kadencja (202§ 4 KSH). Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 lipca 2010r., sygn. akt III CZP 23/10 uznał, że wykonywanie mandatu członka zarządu jest równoznaczne z pełnieniem funkcji, a wygaśnięcie mandatu z utratą tej kompetencji. Mandat oznacza kompetencję do sprawowania funkcji członka organu spółki, a kadencja oznacza okres sprawowania tej funkcji. Nie chodzi tu o faktyczny czas sprawowania funkcji, lecz o okres, na jaki członek organu został powołany (LEX nr 585107).

W wyroku z dnia 2 czerwca 2010 r. (I UK 47/10, LEX nr 653661) Sąd Najwyższy zawarł tezę, że członek zarządu spółki z o.o. odpowiada na zasadzie art. 116 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 31 ustawy systemowej za zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały przed wygaśnięciem jego mandatu, bowiem tylko osoba, której przysługuje mandat może być uznana za członka zarządu oraz, że członek zarządu, nieodwołany z tego organu spółki, po skwitowaniu i wygaśnięciu mandatu nie pełni żadnej funkcji, gdyż utracił upoważnienie do podejmowania czynności, do których w czasie sprawowania mandatu uprawniała go ustawa i statut lub umowa spółki. Stąd wniosek, zdaniem Sądu Najwyższego, że tylko osoba, której przysługuje mandat, może być uważana za członka zarządu, także w świetle przepisów podatkowych. Pogląd ten znajduje potwierdzenie w orzeczeniach Sądu Najwyższego z dnia 9 października 2006 r. (II UK 47/06, OSNP 2007 nr 19-20, poz. 296) i z dnia 6 stycznia 2009 r. (I UK 123/08, OSNP 2010/13-14/171), w których stwierdzono, że o odpowiedzialności na podstawie art. 116 Ordynacji podatkowej nie rozstrzyga faktyczne pełnienie funkcji; posłużenie się w § 2 tego przepisu zwrotem "pełnienie obowiązków" oznacza, że chodzi o rzeczywiste (czynne, faktyczne) ich wykonywanie. Nie jest istotne członkostwo w zarządzie, lecz członkostwo powiązane z mandatem, czyli z upoważnieniem do pełnienia obowiązków i wykonywania praw członka zarządu, a więc z kompetencją do realizowania funkcji członka zarządu, z umocowaniem i uprawnieniem do pełnienia funkcji w zarządzie, "urzędowaniem" i pełnieniem wszelkich funkcji piastuna organu osoby prawnej. Pogląd, że członek zarządu spółki z o.o. odpowiada na zasadzie art. 116 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 31 ustawy systemowej za zaległości składkowe z tytułu zobowiązań, które powstały przed wygaśnięciem jego mandatu, bowiem tylko osoba, której przysługuje mandat może być uznana za członka zarządu został potwierdzony przez Sąd Najwyższy także w późniejszym wyroku z dnia 23 marca 2012 r., (II UK 152/11, LEX 1170997). Także orzecznictwo administracyjne prezentuje pogląd, zgodnie z którym, zawarte w art. 116 § 2 o.p. pojęcie "pełnienie obowiązków członka zarządu" nie zawiera w swoim zakresie faktycznego wykonywania obowiązków takiego członka bez posiadania ku temu formalnych uprawnień.

Podobne stanowisko wyraził także Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 2 października 2014 r. w sprawie III AUa 1922/13 publikowanym w Portalu Orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Łodzi.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy zdaniem Sądu Okręgowego w Łodzi, w toku przedmiotowego postępowania organ rentowy nie wykazał, aby skarżący pełnił obowiązki członka zarządu w okresie powstania zobowiązań spółki z tytułu składek za luty 2012 r.

W przedmiotowej sprawie ustalono, że wnioskodawca S. K. (1) był członkiem zarządu Spółki (...) S.A. od daty powołania go przez Radę Nadzorczą na funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki tj. od 4 kwietnia 2011 r. Ustalono także, że zarząd był powołany na kadencję łączną i członków Zarządu Spółki było dwóch – Prezes i Wiceprezes. W dniu 7 marca 2012 r. Rada Nadzorcza Spółki uchwałą nr 1 odwołała Prezesa Zarządu M. S.. Z uwagi na fakt, że zarząd był powołany na wspólną kadencję odwołanie z funkcji Prezesa Zarządu Spółki oznaczało również odwołanie z funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki (...). Oznacza to, że skarżący był Wiceprezesem Zarządu Spółki do dnia 7 marca 2012 r.

Skoro zatem termin zapłaty składek za luty 2012 r. upływał w dniu 15 marca 2012 r. to oznacza, że skarżący nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki z tytułu nieuregulowania składek, gdyż nie pełnił on funkcji Wiceprezesa Zarządu Spółki w dacie płatności należności z tytułu składek. Jego mandat wygasł bowiem w dniu 7 marca 2012 r.

Należy nadto wskazać, że oświadczenie ubezpieczonego z dnia 21 marca 2012 r., że rezygnuje on z dniem 31 marca 2012 r. z funkcji Wiceprezesa Zarządu nie ma znaczenia albowiem jego mandat wygasł z dniem odwołania tj. z dniem 7 marca 2012 r.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi organu rentowego.

K.K.-W.